

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan sveser, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.
„ jeden mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Najnovejši naredbi justičnega ministerstva glede slovenskega uradovanja in naša sodišča.

I.

„Gutta cavat lapidem, non vi sed saepe cadendo.“

Pred kratkim objavil je „Slov. Pravnik“ in za njim „Slov. Narod“ (št. 196 z dne 28. avg. 1883) najnovejši naredbi justičnega ministerstva glede slovenskega uradovanja. Prva naredba ukazuje, „da se morajo pri sodiščih brezpogojno vzprejemati v slovenskem jeziku sestavljene vloge, posebno tudi tožbe v civilnih pravnih in naj se te tožbe tudi kolikor je možno (nach thunlichkeit) rešujejo v slovenskem jeziku“.

V tej naredbi izrekel je pravosodni minister tudi upanje, da se bodo uradniki, ki še ne znajo slovenski, prizadevali naučiti se slovenščine kolikor

preje in v toliko, da njih slabeje znanje tega jezika ne bode nikakor zadrževalo izpeljavanja jezikovne ravnopravnosti. Druga naredba, ki je v prvi vrsti namenjena državnima pravdnistvoma v Ljubljani in v Celji, ukazuje, da naj se državni pravdniki poslužujejo nasproti slovenski govorečim zatožencem slovenskega jezika.

Zopet jeden korak k našej ravnopravnosti! rekel je gotovo marsikateri, prebravši te dve najnovejši naredbi. Mi rečemo odkritosrčno, da ju nesmo nič kaj iz srca veseli. Predobro nam je znano, da ne uživajo posebnega spoštovanja take naredbe pri naših c. kr. uradnikih, ker so baš samo naredbe; drugič pa najdemo tudi v teh dveh naredbah vrata, katera so na stečaj odprta vsacemu uradniku, kateri se boji slovenskega uradovanja. Prva naredba ukazuje, da naj uradniki, kolikor je možno, rešujejo slovenske vloge slovenski; prepričani smo pa, da službuje na Slovenskem mnogo tacihi uradnikov, ki se bodo, kadar bo treba, izjavili, da jim je nemogoče uradovati slovenski. Lepo je tudi, da gospod minister pričakuje od uradnikov, ki še ne znajo slovenski, da se bodo v kratkem naučili; kakor pa mi sodimo po nekaterih uradnikih, preverjeni smo, da se ne bodo do sodnega dne naučili slovenskega jezika — nekaj iz gole antipatije do nas, — nekaj pa tudi, ker to ukazuje naredba sama. Druga naredba, ki se ozira na kazensko poslovanje, ukazuje, da naj se državni pravdniki poslužujejo v obtožnicah, v svojih govorih in predlogih slovenskega jezika, če zatoženec govori ta jezik. Tudi ta naredba ima vrata, skozi katera zleze vsak uradnik, ki se boji slovenskega uradovanja; kajti neki pasus se glasi: „mit ausnahme jener fälle, wo dies nach der lage der verhältnisse ohne nachteil für die strafrechtspflege selbst nicht thunlich sein sollte.“ (izvzemši one slučaje, kjer bi to vsled razmer ka-

zenskemu poslovanju škodovalo). Mi hočemo takoj navesti tak slučaj. Kaj ne da, gospod urednik, predsednik Celjskega okrožnega sodišča je g. Heinricher, velik prijatelj slovenske narodnosti. Pri porotnih obravnavah so navadno porotniki trdi Nemci ali pa taki Mariborčanje, ki ob tacihi prilikah ne vejo znati slovenski; zatoženec je mož, ki ne zna ni besedice nemški. Državni pravdnik je v silnej zadregi, katerega jezika naj se poslužuje. Če govori pri obravnavi nemški, razumel ga ne bo zatoženec; če govori slovenski, razumel ga ne bodo ali ga ne bodo hoteli umeti porotniki, morebiti tudi on sam ne zna dobro slovenski: zato bode rajši govoril nemški, vsaj se lahko opira na zgoraj navedeni pasus. Zakaj pa se ne zberejo Slovenci za porotnike? Ali ni v Celjskem okrožnem sodišči dovolj za ta posel sposobnih Slovencev? Odgovoriti se ne upamo javno na to vprašanje; bralec si to lahko sam raztolmači.

Ti naredbi sti le toliko važni, da se mogo vsaj nekoliko opirati na nje tisti uradniki, ki iz rodoljubja uradujejo slovenski; glede c. kr. uradnikov pa, ki perhorecirajo vse, kar je slovensko, nemati nobene veljave ali vsaj ne tako velicega pomena, kakor jima pripisujejo nekateri naši optimisti.

Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja dne 19. oktobra 1883.)

(Konec.)

Na vrsti je poročilo gospodarskega odseka o prošnji podobčine Vrhpoljske, sodnijskega okraja Vipavskega, da bi se odcepila od Vipavske občine in postala samostojna.

Poslanec Dežman se temu protivi, kajti predmet je prevažen in predlog odseka mora biti vsaj 48 ur v rokah poslancev, tedaj se ima po pravilnem redu ta predlog odstaviti raz dnevni red.

LISTEK.

Maska.

(Nemški spisal Fr. Gaudy, poslovenil I. P.)

(Konec.)

Ko bi ona sramotna zmotna ne bila potrla mladega plemenitnika, gotovo ne bil bi ju tako naglo ubogal. Ves pobit od žalosti pa še segel ni po orožji; dal se je beričem ukleniti in oči zavezati. Peljala sta gospoda Griceja v nek čoln, čez pol ure primaknila sta h kraju in odvela gospoda Griceja po stopnicah gori. Rožljanje ključev kazalo je, da je ječar blizu. Zarujavela ključavnica se je odklenila — vrata so se široko odprla. — Plemenitnik bil je sam v slabo osvetljenem prostoru. Pobit od svoje nesreče, zgrudil se je na klop.

Le malo časa bil je prepuščen ponižnim tožbam svoje vesti; kar so se zopet odprle ječine duri, in postaren mož v senatorski obleki stopil je notri. „Ugo Grice“, spregovoril je tujec, „državni inkvizitor Luigi Mazzini, svak one nesrečne ženske, katera je s svojo zaljubljenostjo onečastila našo družino, — poslušaj, kaj ti povem! Samo od tebe je za-

visno, ali bodeš zadobil zopet svobodo, ali pa zdihoval cela leta pod svinčenimi strehami. Moji voluni so me o vsem poučili. — Tajiti bi ničesar ne pomagalo. Mene, brata pokojnikovega in inkvizitorja, veže dvojna dolžnost, kaznovati to sramoto, to oskrbenje npravnosti. Pred svetim sodiščem bodem zatožil ono neumnico, in na to silil, da bo v samo stanskej samoti morala se pokoriti za svojo lahkomisljenost. Častiti očetje visoke republike se ne bodo opotavljali ustreči mojemu pravičnemu zahtevanju. Če boš pri sodbi resnico povedal, če boš povedal, kako te je ogoljufala, zagotovim ti svobodo, pa tudi samo s tem javnim priznanjem moreš se rešiti. Zdaj voli.“

„Ovaduž ženske, nesrečno ljubeče ženske naj bi jaz postal?“ zaklical je nejevoljen Ugo. „Ali ni že dosti nesrečna, da sem jej odrekel ljubezen, in moje pričevanje naj bi jo izdalo še maščevanju njenih sovražnikov? Išcite vaše izdajalce drugod. Pojdite! Čez moja ustna ne pride nobena beseda zoper nesrečnico.“

In zdaj so se odprla vrata, in mlada, angeljski lepa ženska vrgla se je mlademu plemenitniku na prsi: „Jaz sem tista,“ zaklicala je ona, „katere se vi branite izdati, — ki te čez vse ljubi, prava Te-

rezija Mazzini. O odpusti mi, moj ljubeznivi prijatelj, da sem se predrznila skušati te, da sem se preverila, ali tvoja ljubezen velja ljubljenej ženski, ali pa le bogatej dedični. Moja starejša sestra in moj blagi svak sta blagovoljno sprejela roli v tej igri, katero sem se jaz sama izmislila. Ovaduž in preoblečena beriča pa so moji posli, ta ječa je moja biša — od zdaj naprej tvoja. Ali se boš jezil zaradi moje predrznosti, moj Ugo? Jaz sem bila trdno prepričana, da boš prestal skušnjo, da se v tebi nesem motila.“

Dona Terezija ni zastoj prosila. Veselje, da je ušel grozečej nevarnosti in priboril si bogato, lepo, strastno ljubečo žensko, to more že vsakega pomiriti. Njih svatba je bila še tisti predpust.

Jaz mislim, da sem že omenil, da se je moja pripoved godila pred 100 leti. Zdaj bi bilo neverjetno, da bi kak mladenič odrekel se bogatej, naj bi bila tudi starejša kakor Bucentaver, grši kakor opica. Le denar, denar mora imeti, kliče vsak snubač; in jaz tudi, dasi nesem snubač, čutim isto potrebo, tedaj naj moji poslušalci nikar ne zamerijo, če jaz zdaj s cinastim krožnikom grem okrog blagorodnih poslušalcev.

Deželni glavar grof Thurn odvrne, da ta trditev Dežmana ne velja, kajti tudi v zadevi ložnih posestnikov v deželnem gledališču vzprejel se je lansko leto drugi nego prejšnji odsek predlog, in letos je bila pri verifikaciji poslancev velikega posestva ravno taka analogija. Tedaj se bode takoj razpravljalo o tej zadevi.

Poslanec dr. Papež poroča v imenu gospodarskega odseka sledeče:

Gospodarski odsek je njemu v 2. seji 12. dne t. m. izročeno prošnjo podobčine Vrhpolje, da bi se odcepila od Vipavske občine in postala samostojna občina, pretresaval in poroča sledeče:

Občinski odbor Vipavski sklenil je v seji dne 17. septembra l. 1876. jednoglasno, naj se dela na to, da se bode sedanja občina Vipavska razdružila v dve samostojni občini, namreč Vipava z davkarskima občinama Vipava in Sanabor, in pa Vrhpolje z davkarsko občino istega imena. Vsled tega sklepa uveljavila je podobčina Vrhpoljska utrjeno dotično prošnjo dne 12. oktobra l. 1876. pri okrajnem glavarstvu v Postojini, katero je potem, ko je tej prošnji izrečno pristopilo županstvo Vipavsko, to stvar predložilo slavnej c. kr. deželni vladi, ki je z odlokom z dne 21. decembra l. 1876. št. 7865 zavrnila prošnjo s tem dostavkom, da z ozirom na deželno postavo z dne 2. januarja l. 1869. (deželni zakonik št. 5) za sedaj tem menj zamore pri sl. c. kr. ministerstvu izprostiti si Najvišjega privoljenja za izročitev vladne predloge v to svrhu po §. 3. občinskega reda z dne 16. februarja l. 1866. potrebne deželne postavbe, ker prošnja podobčine Vrhpoljske ni zadostno utrujena.

V dosego svojega namena uveljavila je navedena podobčina v družbi z županstvom Vipavskim vnovič jednako prošnjo dne 26. marca t. l. pri deželnem odboru, ter podpira prošnjo s podpisi vseh posestnikov Vrhpoljskih.

Ponavljana ta prošnja obširno in temeljito razlaga uzroke zaželenega občinskega združenja. — Posnetek glavnih razlogov prošnje je ta, da sti podobčini Vipava in Vrhpolje ločeni bili do l. 1850.; l. 1850. izvršila se je združitev po sili, kar pa do sedaj ni bilo v korist niti Vrhpoljem, niti Vipavcem, ampak le v veliko škodo; da, želja po razdružitvi izvira le iz različnosti interesov, ker so Vrhpoljci vaščani, vinorejci in poljedelci, nasproti pa imajo Vipavci kot tržani vse druge interese, — če so Vrhpoljski in Vipavski zastopniki primorani občinske zadeve obravnavati v skupnih sejah, to zlasti Vrhpoljce zaradi mnogih zamudljivih potov stane veliko denarja in na ta način obojni zastopniki potratijo dragi čas, kajti vas Duplje oddaljena je celo uro, vas Vrhpolje pol ure od Vipave, vaščanom neso znane razmere Vipavskega trga, tržanom pa ne potrebe Vrhpoljcev.

Dalje navaja prošnja, da so Vrhpoljci od nekdaj samostojni; ti imajo svojo katastersko mero, svojega podžupana, svoj podobčinski zastop, svojega duhovnega kurata; v Vrhpoljsko kuracijo spadati le domači vasi Vrhpolje in Duplje, le te dve vasi odrajujejo svojemu kuratorju bero v denarjih in drugih rečeh; Vrhpoljci imajo svojega organista, svojega gozdnega varuha, svojega kazalca ali občinskega slugo; za vse občinske potrebščine sploh imajo Vrhpoljci svoj poseben sklad, katerega zastopništvu navedenih podobčin vsaktero za svojo podobčino posebej sklepata in nabirata; razen šole Vrhpoljska podobčina nema drugega nič skupnega z Vipavci, niti premičnega niti nepremičnega kaknega imetja, niti kateregakoli sklada; sploh je občinsko gospodarstvo navedenih dveh podobčin popolnoma ločeno.

Konečno navaja prošnja, da Vrhpoljci morajo skladati k upravnim stroškom občine Vipavske, da ta sklad stane okoli 300 gld. na leto, katere bi si Vrhpoljci sleherni leto lahko prihranili ter v svojo korist porabili, mej tem, ko bi Vipavci, ako ne bi bili združeni z Vrhpoljsko podobčino, prav lahko pogrešali tega v tem slučaju nepotrebnega upravnega sklada.

Gospodarski odsek po vsem tem priznava, da so razlogi prošnje po vsem utrujeni in popolnoma vredni. Podobčina Vipava, to je, davkarska občina

Vipava, ki obsega vasi Gradišče, Semono in Vipavo, in davkarska občina Sanabor z vasio istega imena, šteje blizu 1800 duš in plačuje 2729 gld. 51½ kr. zemljiškega in hišno razrednega davka; podobčina in davkarska občina Vrhpolje, ki obsega vasi Vrhpolje in Duplje, šteje blizu 1000 duš ter plačuje 1468 gld. 7 kr. zemljiškega in hišno razrednega davka. Obe podobčini, ki ste po katastru in po far-nih mejah popolnoma ločeni, izpolnjujejo že do sedaj vse dolžnosti, katere jim naklada občinska postava; kajti združeni le na videz izvrševali boste ločeni tem lože, ako se zlasti Vrhpoljem odstrani težko breme upravnega sklada, katerega pa tudi Vipavci nikakor ne bodo pogrešali. Brez skupnega imetja in posestva, brez skupnih bremen pa tudi ni treba nobenega pogajanja v namen izvršitve razdruženja.

Poročevalec dr. Papež nasvetuje konečno, naj se vzprejme zakon, da se sedanja županija Vipavska razdruži in ustanovi davkarski občini: Vipava in Sanabor skupaj, davkarska občina Vrhpolje pa sama zase kot samostalni županiji.

Dežman, ves srdit, skoči raz sedež in ponavlja jako razdražen deklamatorično stare fraze proti ločitvi Vrhpoljske občine.

Poslanec dr. Samec pravi, da tudi nova sestava glavnih občin, kakor je isto hotel izvesti prejšnji deželni odbor, je imela dokaj monstrozitet, kajti zložene so bile večinoma tako, da se ni gledalo na interes občin. Tudi se neso ujemali interesi občin z načeli prejšnjega deželnega odbora; to kaže najbolj, kako se je ravnalo pri Krškem in pri Postojini.

Deželni predsednik baron Winkler meni, da je to težko in da je skoro očitno, da se postava z l. 1869. o sestavi glavnih občin ne da izpeljati. Treba je urejenje občin vzeti v resno razmotranje. Mnogo glasov je za velike, mnogo za male občine, a težko se je odločiti, dokler se odnosi ne razbistrijo. Avtonomija malih občin podobna je velikokrat ničli, ker male občine svoje naloge neso kos, mej tem ko velike občine ne ugajajo malim. Tako se suče vse v „circulus vitiosus“, dokler se ne ustvari določbe, da se malim občinam prepušča, kolikor zmorejo same, velike občine pa da prevzemo opravila po svoji velikosti. Vlada da bode v prihodnjem zasedanju radovoljno podpirala deželni zbor, ako se poprime rešitve tega važnega vprašanja. Kar se tiče predloženega postavnega načrta, mora to prepustiti mnenju ministerstva.

Poslanec Lavrenčič pravi, da je želja po ločitvi občin in se je že večkrat razpravljala v deželnem zboru kranjskem. Zmirom bila je napadana po g. Dežmanu in žalibog, dosedaj so bile vse prošnje brez uspeha. Priporoča tedaj, da se nasvetovani postavni načrt vzprejme, kajti ustreglo se bode Vipavskemu trgu in Vrhpoljski občini.

Dežman vnovič jako srdito napada odsek predlog in pravi, da je isti le nekak „flašter“ za poslanca Lavrenčiča, da bi se le-ta prikupil svojim volilcem.

Poslanec Lavrenčič ta nesramni napad Dežmana odločno odbija in pravi, da ne potrebuje nobenega „flaštra“, najmenj pa od Dežmanove milosti, ako mu ga treba, ve si ga že bližje mej svojimi somišljeniki zdravniškega stanu poiskati.

Ko je poročevalec dr. Papež še bistveno zagovarjal odsekov predloge in zavračal Dežmanova napačna trdenja, se odsek predlog sprejme in seja, ko se je rešilo še nekoliko prošenj manjše važnosti, sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. oktobra.

Budgetni odsek avstrijske delegacije je imel včeraj sejo, v kateri je obravnaval proračun urada za vnanje stvari. Grof Kalnoky je takoj v začetku seje povzel besedo ter označeval odnose monarhije k inostranim državam v istem zmislu, kakor v ogerski delegaciji. Tudi interpelacije so bile jednake, zadevajoče podunavsko vprašanje, regulovanje železnih vrat in preustroj konzularstva. — Ogski vojskine odsek nadaljeval je obravnavo o rednej vojskine potrebščini. Odseki ogerske delegacije bodo že ta teden dovršili

večji del svojih poslov, tako da se bodo mogle skupne seje pričeti v 5. dan novembra.

Na Dunajskem vseučilišču dogodila se je včeraj o pričetnem predavanju nepristranskega, tudi Slovanom pravičnega profesorja Maassen-a v novem vseučiliškem poslopju zopet nevredna demonstracija od strani nemških dijakov. Profesor Maassen je namreč pred predavanjem izrekel dve želji: da bi za juridično fakulteto kmalu sledile tudi druge sestre pod novo streho, in da bi se krasni, vdi posvečeni prostori uporabljali le v čast univerze in v slavo Avstrije. Tem besedam sledeči „Na zdar“-klici nekaterih českih dijakov dali so nemškemu povod k huronskim krikom: „Pereat! Ven s Čehi! Pereat Maassen!“ Prišedši dekan Exner je potem dijake, češ, „da so že itak zadostno izrazili svoje čute“, nagovoril, da se odstranijo, kar so tudi storili s „prosit“-klici na dekana. Ostalim slušateljem pa je dejal potem profesor Maassen, da se demonstranti motijo, ako mislijo, da ga bodo omajali v njegovem prepričanju; kjer je jedenkrat rekel da, ondu ne bode več rekel ne. — „N. Fr. Pr.“ poroča o tem škandalu svojih ljubljencev in varovancev jako obširno in samodopadljivo.

Oficijozno se naznanja reorganizacija deželne brambe, katere naj bi upravo tega vojskega oddelka dovela v soglasje z novo teritorialno sistemo. Po njej se bodo batalijonske komande po ondod namestile, kjer so dopolnitveni okraji vojske. Polki deželne brambe se za sedaj ne bodo še ustanovili, vendar pa se bodo po trije ali štirje batalijoni administrativno strnili ter podredili najstarejšemu batalijonskemu poveljniku.

Vnanje države.

Načrt postavbe o ruskih vseučiliščih je dodelan ter ga bode car gotovo potrdil, dasi ima baže v državnem sovetu mnogo nasprotnikov. — „Slovanski blagotvornik“ je izdal te dni svoje prvo izvestje, v katerem poudarja, da so družabniki njegovi, dasi se potožejo za rusko svojstvo, pristaši vseobčne človečanske izomike in prosvete. Kar se tiče stališča družih Slovanov, ne sanjajo o političnem zjedinenju, prizadevajo si le, da se rodni bratje ne raznaróde ter da zadobé jednakopravnost. Proti Nemčiji in Avstriji ne goje nobenega sovraštva; da, če bi Avstrija s svojimi Slovani ravnala tako, kakor z Ogrji, imeli bi jo za najboljšo prijateljico. Nemčijo z Ogrji in Avstrijo kot najboljšega in izkušenega prijatelja Rusije ter so ponosni, da v ruske zgodovini blesti toliko nemških imen.

Senzačni dogodki v bolgarske prestolnici se potrjujejo. Po poročilu „Pol. Corr.“ priobčuje namreč včerajšnji bolgarski uradni list kneževne naredbe o vojnem ministerstvu in ruskih častnikih. Ti dekreti slove: „V prvo odpuščamo polkovnika generalnega štaba Rediger-ja od vodstva poslov vojnega ministerstva, ter ga odslovimo iz bolgarske vojske. V drugo imenujemo podpolkovnika generalnega štaba, Kotelnikova, poslovodjo vojnega ministerstva. Podpisala: Aleksander, Cankov.“ — „Ker sta se brez moje pritrditve in celo brez moje vednosti v Rusijo odpoklicala generalni pobočnik Lesovoj in pobočnik Polnikov, izključujem iz moje suite častnike, ki so ruski podaniki, in sicer polkovnika Logvinov-a, stotnika Mesolov-a in zdravnika Grim-a. Moje ordonance poslej ne bodo spadale k suiti. Poslovec se od ruskih oficirjev moje suite javljam, da so od prvega dneva svoje službe pri meni do zdaj jo natančno opravljali ter so bili vsej vojski v časten vzgled. Zahvaljevaje se jim iz vsega srca za brezštevne usluge, jim zatrjujem, da jaz in Bolgarska njihovih zaslug ne bodeva pozabila. Podp. Aleksander.“ — „Odrejam, da vzprejemši to je telegrafoma odpoklicanih onih 36, v priloženem spisu označenih bolgarskih oficirjev, kateri so pridruženi ruske vojski. Podp. Aleksander.“ — Ker pa je vsled novejšega telegrafnega poročila polkovnik Kotelnikov z odobravanjem ruskega agenta prevzel vodstvo vojnega ministerstva, se da sklepati, da položaj vendar ni tako napet in da se na obeh straneh nastoja najti ugoden izhod iz tega spora.

Grški kralj in kraljica dospela sta v soboto v Athene ter sta bila vzlic neugodnemu vremenu sijajno vzprejeta. Ministri, diplomatičen kor in ljudski zastopniki pričakali so kraljevo rodbino na kolodvoru.

Kako da so mej samimi nemškimi brati nestrpljivi, samooblastni Prusi nepriljubljeni, nam kaže slučaj, ki se je prigodil v soboto v Oldenburgu. Razkačeno meščanstvo hotelo je namreč razrušiti stanovanje pruskega majorja pl. Steinmanna, ki je bil pred nekaj dnevi Oldenburžane živo razžalil, ter se vsled tega moral dvobojiti z jednim častnikom. Razburjena množica strgala je raz vse ulične ogle vladine razglase, ter se je dala le z velikim naporom razgnati od vojaške sile. Našli so se tudi plakati, ki so hujskali k „masakriranju Prusaka“. — Z vidnim zadovoljstvom se pečajo

Berolinski listi z izjavami grofa Kalnoky-ja v ogerski delegaciji; posebno jim ugajajo njega nazori o Rusiji. „Nat. Ztg.“ meni, da bodo Rusi najbolj občutno zadeti s Kalnokyjevo izjavo, da ne veruje na njihovo ofenzivo z ozirom na njihove notranje razmere. S pripomnjo, da Avstrija ob ruskem napadu ne bode osamljena, so kosti pomorjanskega musketirja angažirane za politiko, ki se bode razvijala na zelo eksplozivnih tleh. „Zveza, koje središče sti Nemčija in Avstrija, je dovolj močna, da nalaga mir bojaželnej Evropi“.

Dopisi.

Od slovenskih obal, 25. oktobra. [Izv. dop.] Tisti čas pa, gospod urednik, ko je poteklo jedno leto in pol, odkar je bil minister dr. Pražak izdal jezikovno naredbo za kranjske in spodnještarske okr. sodnije, — „vzdignil je bil tožbo“ ongavi Anton vulgo Kotarjev zoper Jakoba Kmeta, — na vadno slovensko paro, zaradi prisvojenega prostora; in pravda „je šla naprej“ — jezikovna naredba nazaj, vse skupaj pa se je godilo nekje blizu „nemškega jezera“, sicer pa na suhih obalah, grom in strela! In godilo se je tako-le tisti čas:

Poklicana sta bila k sodnji: Tone Kotarjev kot tožnik, Jakob K. slovenska para kot toženi, in k tema pridružila sta se še: sodnik, sin „kranjskega“ naroda, (gospod urednik! vse pride jedenkrat prav), in — jezikovna naredba, na pol „in Trauer“, — zakaj, Vam kmalu povem, — in — začelo se je obravnavati. Sodnik (slovenski „marternik“) prične razjasnjevati stvar strankama, — jezikovno naredbo jame „božje metati“. — Tone vulgo Kotarjev odgovori, da razumi vse, pa v jedno mer — nerazumljivo godruja: „mum-mum“; Jaka, slovenska para se ozira po jezikovni naredbi — pa zapazi, da jo je veter odnesel skozi „fuspoden!“ Sodnik dá Jaku „prvo besedo“. Ta prične: „Vedo g. sodnik, stvar je, — jaz jim bodem vse natanjko razložil — le-ta: Moj nasprotnik je . . .“ — do tu pride Jaka slovenska para, toženi; tožitelj, Tone vulgo Kotarjev pa zaromplja nad Jakom slovensko paro, in pravi: „Mum-mum, red'n's wos s' woll'n, i versteh' sie gor nix; wenn's kranerisch red'n, do vrsteh' i sie nit, woil i kranerisch nit kônn!“ In — tisti čas Jaka slovenska para ni molčal, in odgovoril je: „Ben si nit kranerisch vrsteh'n, i net vrstond'n deutsch, so is jo!“ — in odrezal se je naš Jaka; Tone Kotarjev pa ga je sedaj razumel, on, ki je, odkar je zagledal „luč tega sveta“ — trd Nemec po svojem rojstvu, sicer pa velik sovražnik slovenskih par, — in je; in višjih in nižjih bitij. Hudobni svet pa ga je oponašal, kjer ga je videl: Bežite „mum-mum“ gre, — bežite! In prišel je, in odšel je; a iz Slovencev ne gre, tudi če ga s kropom poliješ! Drži se jih kakor klop, in pripetilo se je in pripeti se še, da zaide tudi k njemu kakov Slovenec po oprasku, in tedaj pa ga sprejme z „mum-mum“, in mu tokoj jame tožiti: „Diese Loit', dieses kranerische Volk do, sogt mir, ich bin a „Brumbär“, woil i niks kranerisch vrste', — mum“. Tisti čas pa, ko je bila jezikovna naredba v „halb Trauer“, pa smo mi drugi peli tako nekako:

Half — haló! — —
in „mum-mum“ smo brumdali! Kaméleon.

Iz Krškega 28. oktobra. [Izv. dop.] Pri nas imamo — hvala Bogu — tri javna društva: „Požarno brambo“, ki ima neki še zmirom nemško komando, „Uniformirano meščansko gardo“, ki se tudi vedno svojih starih načel drži — in „Bralno društvo“ z izključljivo slovenskim značajem. Kolikor je znano pisatelju teh vrstic, so zadnje društvo ustanovili „ustavoverci“ (bolje rečeno odpadniki od svojega lastnega naroda) l. 1877 z namenom: „Krške purgarje“ ponemčiti. Se ve, da se jim to ni posrečilo, kajti tudi oni, ki so navdušeno to početje pozdravljali, so izginili po polnem iz društva, — nekateri pa še dandanes ne znajo pravilno nemško kramljati. — Danes so razmere pač drugačne: Odbor „Bralnega društva“ je v čisto slovenskih rokah — pa ima še vedno stara nemška pravila. Tudi sem zadnjikrat t. j. 27. t. m. pri društveni zabavi opazil, da se še zmirom — posebno mej nežnim spolom, — čuje — nemški jezik. Gotovo bode te tujcu —

„navzočnemu Štircu“ oporekali: „Zopet napetnež!“ Ne, poštenjak, Slovenec, ki ima čisto slovensko srce! In kot tacemu mi je povsod in pri vsakej najmanjši priliki sveta dolžnost, zagovarjati svoj mili materni jezik. Tedaj, rodoljubi! Glejte, da se v prihodnje ne bo zopet kaj takega godilo. Kar se pustljivosti mej nami Slovenci tiče, smo pač še 50 let za drugimi narodi. Učimo se od tujcev, kako oni ume svoj jezik zagovarjati. Naši bratje — Hrvati so v enakih zadevah drugačni! . . . G. urednik, zdaj sem nekoliko zašel! Pa oprostite! Vsaj veli prislovica: „Česar je polno srce, rado iz ust gre!“

Danes sem se sicer namenil opisati veselico, priredjeno v soboto zvečer v prostorih „Bralnega društva“. — Pele so se namreč tri slovenske pesni: „Slovenec sem“, „Oblačku“ in „Strune“. Kot nepevec o tem ne morem kritikovati, le to omenim, da „Krški“ slavčeki vrlo napredujejo! Le tako naprej! Na to se je predstavljala igra: „Udovec in udova.“ Igralo se je dobro, a želeti je, da se uloge bolje in primerneje razdelé. G. O. bi moral prevzeti udovca, g. F. pa Živka. Tudi pri damah ni bilo primerno razdeljeno. Videlo se je pa vender, da se je gospa Š. kot udova zelo potrudila. Gospica Milka Z. je pa, kot rojena igralka, svojo nalogo zopet izvrstno rešila. — Želim, da bi nas tuje okoličane — posebno zdaj ob dolgih zimskih večerih — Krški pevci, igralci in igralka še večkrat razveseljevali.

Predno pa končam svoj današnji dopis, naj še nekaj omenim: Nekdo iz Krškega mi je pravil, da je vse to „društvo“ nekako „aristokratično“. Mej drugim mi je tudi rekel, da bi še več udov pristopilo, če bi ne bile razmere takó napete.

Naši nasprotniki so prejšnje čase drugače delali: Vzeli so vsacega, ki je bil le sposoben za omikano družbo, mej se. In neki ud prejšnjih nemškutarskih časov mi je rekel: „Prejšnje veselice so bile bolj živahne! V družih krajih je še le po igri prava zabava. Tu se pa najedenkrat vse poizgubi in razdeli na 10 oddelkov.“ Najbolj neprijetno pa je bilo meni mlademu plesalcu, ki sem nalašč zato v Krško prišel, da bi bil plesal, — da ni bilo „plesu“!

V — ki.

Iz Trebnjega 28. okt. [Izv. dop.] Danes zbralo se je v naši šoli nad sto kmetovalcev in tudi mnogo družih odličnih poslušalcev, kajti popoldne ob 3. uri je predaval potovalni učitelj gosp. Kramar o vinoreji in kletarstvu. V uvodnem govoru je omenil, da so dovedle mnoge vednosti in poskušnje kmetijstvo sploh že do visoke stopinje, in da je potreba tudi prostemu kmetovalcu seznaniti se z napredkom njegovim. Ni sicer mogoče v enem samem govoru vsega povedati, kar je potrebno kmetovalcu, da bi tako zboljšal svoje posestvo, svojo zemljo orodoviti in tako do večjega in boljšega blagostanja dospel; a nekoliko se bode doseglo, če za danes nekaj povem o umni vino-, to je trtoreji in o kletarstvu.

Navajal je napake, katere bivajo po naših gorah glede zasajanja plemen in gnojenja trt, mej drugim je priporočal, naj bi se trudili pomnoževati trte, katere dobro in zlahkno grozdje rode in to s sadikami in ne toliko po grubanji; že sajene trte, katere nima doberga sadu, naj bi zlahkni s cepčenjem. Svetoval je pripravljati sadike za dom na posebnih prostorih, ker mlade trte rajši in tudi boljši sad rode nego stare, spomladi, kadar obrezujejo ter se mladike zlahkno trt v posebno pripravljene gredice utaknejo v zemljo tako, da sta kaka dva očesa v zemlji, dva pa nad zemljo. Govoril je dalje o gnojenji. Zmešan gnoj t. j. kompost, katerega si vsak kmetovalec sam lahko pripravi iz raznih živalskih in rastlinskih odpadkov, se trtam posebno prileže. O trgatvi je omenil, kako napačno ravnaajo vinorejci, kateri o času trgatve vse grozdje: zrelo in nezrelo, plesnjevo in gnilo, skupaj spravljajo in tlačijo, ter tako že koj v začetku raznim vinskim boleznim pripravljajo pot. Za tem je razlagal ravnanje z vinsko posodo, in pri tem je posebno snažnost priporočal; navajal je pa tudi sredstva, po katerih je mogoče sprideno posodo zopet zboljšati in rabljivo storiti. Dalje boleznini vin, katere imajo razne uzroke, večkrat pa tudi kažejo nevednost vinskičeka; zato je povedal,

kako je z vinom ravnati, da zdravo ostane, vrhu tega pa našteval sredstva za čiščenje vina in ravnanje z vinom, če sili zavreti, če se vleče ali kadar barvo spreminja itd. Slednjič še nekoliko o boleznih grozdja in trt, zlasti omeni trtno uš in razjasni postavbo v prid nje zatiranja; tudi pove, kako se da spoznati, če je trtna uš v vinogradu in kaj je storiti. H koncu omeni tudi živo nit (Flachsseide) v detelji, ter pove način, jo pokončati.

Gospod učitelj je pokazal, da je večak v tej stroki, kajti govoril je dve uri tako temeljito in razumljivo, da so ga vsi od konca do kraja prav zvesto poslušali in z zadovoljnostjo učilnico zapustili. Upamo, da najde o drugi priložnosti, kadar nas zopet obišče, vse te poslušalce zbrane, in še več drugih, katerim sedaj ni bilo mogoče tega pouka udeležiti se. Na svidenje!

Iz seje mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 26. oktobra.

Navzočnih 23 mestnih odbornikov.

Gosp. župan priobči od načelnika za olepšavo mesta g. J. Hribarja došlo mu pismo, v katerem naznanja, da je lekar g. Piccoli iz vrta svoje vile podaril Ljubljanskemu mestu več lepih grmičev, kateri se uporabijo za napravo novih drevesnih skupin v Tivolskem parku. Gosp. župan predlaga, da se g. Piccoli-ju zato izreče zahvala mestnega zastopa, čemur zbor jednoglasno pritrdi.

Osem novo vzprejetih mestjanov stori obljubo, mej njimi sedem slovenski, jeden nemški.

Gospod župan izraža misel, da bi se stvar o zakupu užitnine razpravljala v mejsobnej zaupnej seji. (Vzprejeto.)

Mestni odbornik g. Hribar prijavi nujni nasvet, naj mestni zbor v današnji seji izbere odsek treh mestnih odbornikov, ki se podajo v Gradec, da tam preštudirajo, kako mesto Graško posluje pri užitnini, katero ima v zakupu in da se pouče o poslovanji Graške mestne hranilnice in njenega kreditnega zavoda. Mestni zbor nujnost predloga brez razgovora odobri.

Za utemeljenje svojega predloga navaja gosp. Hribar, da sedaj, ko je pričakovati kmalu Najvišjega potrjenja, je naloga mestnega zbora skrbeti zato, da se kar najhitreje mogoče ustanovi Ljubljanska mestna hranilnica. Ko se je ustanovitev tega zavoda sklenila, je velika večina mestnih odbornikov glasovala za njo, pravila mestne hranilnice pa so se vzprejela jednoglasno. Tedaj je treba delovati na to, da se toliko zaželeni koristni zavod kolikor hitro mogoče ustanovi; a ker so mestni odborniki večinoma le novinci, treba je, da se o poslovanji jednega zavoda informirajo, sicer bi ne kazalo istega oživotvoriti. Res je, da bi se o takem poslovanji lahko poučili pri enakem že več let poslujočem zavodu v Ljubljani, a ker gospodujejo pri omenjenem zavodu gospodje druge stranke, je malo upanja, da bi se Ljubljanskim mestnim odposlancem dali podatki z radostjo na razpolaganje. Treba je tedaj, da se Ljubljansko mesto obrne na druge kraje. Hranilnice imajo mesta Celje, Maribor in Ptuj, a vse te imajo le manjše poslovanje, tedaj je treba poučiti se o dotičnih razmerah v Gradcu, kar je tem umestnejše, ker je zvezan z Graško mestno hranilnico tudi kreditni zavod, kakeršnega hoče ustanoviti i Ljubljanska mestna hranilnica.

Kakor je gospod župan v današnji seji naznanil, ima mesto Ljubljansko s 1. januarjem prevzeti tudi zakup užitnine. V tej zadevi manjka mestnemu odboru marsikaterih podatkov, tako informacija o knjigah, tiskovinah itd., o uspehu zakupa užitnine, kako se je poslovalo, ako ni bil denarni uspeh ravno prvo leto ugoden itd. Vse to je treba natanko poizvedeti; zato g. Hribar nasvetuje, da se odpošljejo trije mestni odborniki v Gradec, da študirajo osnovo poslovanja pri mestnej hranilnici in pri zakupu užitnine in da se mestnemu magistratu naroči, da zato prosi dovoljenja pri mestnem magistratu Graškem.

Mestni odbornik g. Bajer se popolnem strinja s predlogom g. Hribar-ja, a število treh odbornikov zdi se mu prepičlo, tedaj nasvetuje, da se izvolijo

štirje, od katerih bi dva pregledala poslovanje mestne hranilnice in kreditnega zavoda, druga dva pa poslovanje pri mestnem zakupu užitnine.

Podžupan g. Fortuna misli, da so še trije odborniki preveč, da bi zadostila dva.

Dr. Zarnik se strinja s predlogom gospoda Hribarja, rajši pa bi še glasoval za predlog gosp. Bajerja, kateri se mu zdi bolj umesten.

Predlagatelj gosp. Hribar se pridruži predlogu g. Bajerja, ki se tudi sprejme, z dostavkom gosp. predlagatelja Hribarja, da se naprosi Graški mestni zastop za dovoljenje pregledati te zavode.

Župan gospod Grasselli naznani, da mu je došel dopis deželnega odbora krajskega o zadevi licealnega poslojja. (Dopis po večini narodnega deželnega odbora krajskega na narodni mestni zastop Ljubljanski je pisan nemški!)

V dopisu se mestnemu zastopu naznanja, da je deželni zbor sklenil, dati za odstop mestnih pravic na licealno poslojje 6000 gld. a le tedaj, ako Ljubljansko mesto vzprejme ponudbo v osmih dneh, sicer se mestu šolski prostori v licealnem poslojju, katere zavzima prva mestna ljudska šola, takoj odpovedo in se nastopi pravna pot. Gospod župan opomni, da je ta dopis deželnega zbora o zadevi, ki se je pretresovala že v raznih odsekih in zborih, gotov „ultimatum“, zato ne preostaja drugzega, nego vzprejeti ponudbo.

Dr. Zarnik izjavi, da so mestni odborniki sedaj pod kavdiničnim jarmom in da ne kaže drugzega, ko ponudbo sprejeti, tudi ko bi se ponujalo pet krajcerjev.

Pri glasovanji vzprejme se predlog gospoda župana z večino glasov. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— („Ljubljansk pohajkovelec“) nam piše: „Te dni imel sem posla pri deželnem uradu. Na svoje veliko začudenje preveril sem se, da deželni uradi še vedno nemški uradujejo. Če pride kdaj kaka slovenska rešitev mej svet, pripisovati je to dobri volji posamičnih deželnih uradnikov narodnjakov, ki, kadar jim možno, to storé „proprio motu“. Deželni zbor tiral je v zadnjem zasedanju dozdevno visoko politiko, na slovensko uradovanje pri deželnih uradih pa je temeljito — pozabil. Nemškutarji imeli so boljši spomin. Jedva so dobili krmilo v roke, že je bil tudi ukaz gotov, da se mora uradovati nemški. Ker ne morem domnevati, da bi bilo nemško uradovanje plod kakega najnovejšega kompromisa, dajem s temi vrsticami le svojemu globokemu obžalovanju izraz. — Kakor čujem, se tudi pri sedaj narodnem deželnem šolskem svetu obravnava in uraduje večinoma nemški. „Hony soit, qui mal y pense!“

— (Gosp. dr. Robert pl. Schrey) odložil je, kakor poroča „N. Fr. Presse“, svoj mandat kot poslanec veleposestva kranjskega.

— (Iz Celja) se nam piše: Tukajšnja gimnazijska mladina je obhajala 4. oktobra z učitelji vred cesarjev god. Proti večeru sešli so se nemški dijaki pri „Krone“. Ko so v veseli družbi skupaj zbrani bili, je jeden napil zdravico presvetlemu cesarju. Vsi so ustali in zapeli cesarsko himno, le jeden je obsedel. Vsled tega je bila stroga preiskava. Izid še ni znan. Ta dogodek nam zopet jasno kaže, da ima zdajšnja mladina v nemški mladini v Celji še svoje kali, da je prejšnji ravnatelj Svoboda s svojim nemškim general-štabom (Marek, Mayr, Gubo etc.) grozno zavoril.

— (V Cerkljah) na Gorenjskem se je v 25. dan t. m. posebno slovesno izročil tamošnjemu županu, nadučitelju in slovenskemu skladatelju gosp. Andreju Vavken-u zaslužni zlati križec. Občinska hiša, šola in cerkev bile so v zastavah. Po slovesnej sv. maši je okrajni glavar g. Merk v šoli po primernem nagovoru pripel odlikovancu križec na prsi, potem pa so se vršila čestitanja duhovščine, občine, šolske mladeži itd. Pri obedu bilo je mnogo napitnic. Udeležitev bila je mnogobrojna in vse je tekmovalo izražati veselje na tem odlikovanju g.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Vavken-u, ki že 27 let učiteljuje, mnogo let pa že županuje na korist občine in si je v tem času pridobil vsestransko priznanje in izredno priljubljenost.

— (Imenovanje.) Gosp. Anton Stöckl, bivši pevovodja Ljubljanske Čitalnice, zatem kapelnik v Ptui, imenovan je profesorjem zem. glasbenega zavoda v Zagrebu. Svoje dni je komponiral Stöckl slovensko opereto „Čarovnica“, in je sploh spreten in nadarjen glasbenik. Bilo bi želeli, da nas v novem odličnem svojstvu kmalu zopet razveseli s katero slovensko ali hrvatsko skladbo.

— („Narodni list“) javlja, da je več mladih frančiškanov odposlanih v Albanijo in da so iz Rima dobili napotek, da morajo prebivalstvo poučevati v slovanskem jeziku, mašo služiti pa v staroslovenskem jeziku. Do sedaj bil je pouk italijansk, maše pa so se služile v latinskem jeziku. Tudi druga katoliška duhovščina v Albaniji dobila je enak napotek.

— (Novemberski avancement v c. kr. vojski) prinaša imenovanje naslednjih rojakov in častnikov slovenskih polkov. Podpolkovnik je postal major vitez Hayd von und zu Haydeg v 17. polku; majorja pa stotnika Viktor Schemerl v 17. in Božidar Drenik v 22. polku; — stotnik prvega reda Josip Hanslick v 97. polku; — nadlajtnanti: Ivan Fajdiga in F. Andrian v 17. polku, J. Krušic v 47., Paul Schmid, Ad. Heyl, O' Flanagan v 87., Jul. Bartaković v 97. polku; — lajtnant Frid. Kavčič v 78. polku. — V rezervi sta postala nadlajtnanta: Rud. Eichelster v 87. in Ernst Ferk v 27. polku; — lajtnanta pa Gvidon Jerovšek v 97. in Fran Březina v ženijskem polku. — Nadlajtnant pri saniteti je postal lajtnant Karol Bobek. — Gosp. dr. Julij vitez Gspan, c. kr. notar na Krškem, postal je zopet nadčastnik v neaktivnej c. kr. vojski.

— (Tržaško delalsko podporno društvo pod pokroviteljstvom Nj. Vis. cesarjeviča Rudolfa) napravi na praznik Vseh Svetnikov, 1. novembra t. l. veliko besedo v zgorenji dvorani gostilne „Monte verde“. Program: „Mlinar in njegova hči“, žalostna igra v 4 dejanjih. Mej dejanji igre bode godba na gosli, citre in glasovir, katero izvršujejo prijatelji društva. 1. Umlauf — „Podoknica“ za citre, gosp. P. 2. Robaudi — „La stella confidente“, romanca za gosli in glasovir, gosp. B. in A. 3. Prevec — „Šopek slovenskih pesnj“, za citre, gosp. P. Po dovršenem programu bode domača zabava, to je godba, petje, deklamacije itd. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Denarnica pa se odpre že jedno uro poprej. Ustop je dovoljen le družabnikom, družabnicam in njih rodbinam, pa povabljenim. Ustopnice 25 kr., sedeži prve vrste 20 kr., druge vrste 10 kr.

— (Možjani Turgenjevlevi) tehtajo vsled poročila o njega raztelesenji 2012 gramov, dočim so doslej najtežji poznati možjani Cuviera imeli samo 1800 gramov.

— (V Trstu) vkrcalo se je preteklo soboto 70 delavcev, mej njimi 9 Tolminec, ki gredo v Korint iskat dela in zaslužka pri prekopu Korintske ožine.

Zahvala.

Velečastita gospa Marija Gressel, graščakinja v Trebnjem, blagovolila je darovati 5 gld. za nakupovanje ubožnih knjig; za ta blagodušni dar se najljudneje zahvaljuje v imenu učeče se mladine

A. Jerše, nadučitelj.

V Trebnjem, dne 26. oktobra 1883

Vozne liste
nemške in nemško-slovenske
pripočeta po najnižji ceni
pri
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Najbolje ter najceneje naročajo se
priznana dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske
tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritlično.

(508—36)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Loterijske srečke 27. oktobra.

V Trstu: 43, 4, 71, 81, 7.
V Linci: 26, 68, 49, 47, 36.

Tujci:

dne 29. oktobra.

Pri Slonu: Scheps z Dunaja. — Premošer iz Hrvatskega. — Novak iz Idrije.
Pri Malici: Kolman z Dunaja. — Dolenc iz Trsta. — Kocler iz Reke.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
29. okt.	7. zjutraj	742.94 mm.	+10.0°C	sl. szh.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	741.90 mm.	+16.6°C	sl. svz.	j. jas.	
	9. zvečer	743.16 mm.	+10.6°C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 9.1°, za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 30. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	60 kr.
Srebrna renta	79	10
Zlata renta	99	20
5% marcna renta	93	10
Akcije narodne banke	838	—
Kreditne akcije	262	90
London	20	05
Srebro	—	—
Napol.	—	55
C. kr. cekini	—	70
Nemške marke	—	90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	118
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	99
Ogrska zlata renta 6%	—	119
— papirna renta 5%	—	87
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	85
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	119
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	102
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	104
Kreditne srečke	—	100 gld.
Rudolfove srečke	—	10
Akcije anglo-avstr. banke	—	120
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	223

Signurno zdravilen uspeh. Naval krvi, težko sapo in vse nasledke siabega toka krvi ozdravi uspešno po kratkej rabi pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica z uporabnim navodom 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. (690—1)

Slika pesnika S. Gregorčiča,

kakeršana je bila v zadnji številki „Škrata“, dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“ — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vence za gomile

iz umetnih cvetic

in trakove z napisi

oskrbuje točno in cenó v vsakersnej izpeljavi (656—7)

J. S. BENEDIKT

pri „Spinnerin am Kreutz“.

Dražba cerkvenega vina.

Pri Sv. Petru blizu Maribora prodalo se bo dne 5. novembra, to je, v ponedeljek po Vseh Svetnikih, ob 10. uri zjutraj okolo 50 štertinkov = 50 veder novega, posebno dobrega vina s posodo proti gotovi plači.

Župnijski urad Sv. Petra blizu Maribora, v 28. dan oktobra 1883.

Marko Glaser, č. kanonik.

(699)